

Styret i Protector Forsikring ASA
Postboks 1351 Vika
0113 Oslo

VÅR REFERANSE
22/7825

DERES REFERANSE

DATO
19.05.2023

Tilsynsrapport

Finanstilsynet gjennomførte tilsyn i Protector Forsikring ASA 20. og 21. september 2022. Formålet med tilsynet var en gjennomgang av foretakets system for styring og kontroll, risikoeksponering og kapitalisering samt foretakets forsikringstekniske avsetninger.

Til grunn for tilsynsrapporten ligger Finanstilsynets foreløpige rapport av 22. desember 2022 og styrets svar av 5. mars 2022.

Finanstilsynet har følgende merknader etter tilsynet:

1. FORHOLD KNYTTET TIL RISIKONIVÅ OG KAPITALISERING

Forretningsmodell mv.

Ekspansjon av forsikringsvirksomheten

Det var Finanstilsynets forståelse etter tilsynet at foretakets strategiske tilnærming i nye land er å starte med lokale ansettelse og små volumer for å lære risikoen å kjenne. Finanstilsynet oppfattet at foretakets administrasjon hadde mandat til å vurdere Spania som mulig nytt land, men det var uklart om mandatet ga administrasjonen tillatelse til å påta foretaket forsikringsrisiko i Spania eller annet nytt geografisk område.

Finanstilsynet registrerer fra styrets svar at det per dato kun er besluttet å vurdere nye land og markeder. Finanstilsynet tar til etterretning at beslutningen ikke gir administrasjonen tillatelse til å påta foretaket forsikringsrisiko i landene som vurderes.

Finanstilsynet kunne ikke se at mulige risikoer ved inntreden i Spania eller andre nye land var drøftet i foretakets ordinære ORSA-rapport for 2022 eller i en ekstraordinær ORSA-prosess. Det var videre uklart for Finanstilsynet hvilke risikovurderinger som var gjort i forkant av inntreden i nye land. Herunder var det uklart hva slags vurderinger styret har gjort mht. behov for kapital, kompetanse og kapasitet i foretakets sentrale funksjoner som produkt/underwriting, aktuarressurser, kontrollfunksjoner og skadeoppgjør ved å påta seg risiko i nye geografiske områder. Finanstilsynet viste i denne sammenheng til at Finanstilsynet i tilsynsrapport datert 2. juni 2020 la til grunn at ressurser i foretakets ledelse og uavhengige kontrollfunksjoner fremover vil styrkes og blir tilført den nødvendige landspesifikke kompetansen. Finanstilsynet kunne ikke fra mottatt dokumentasjon se at foretakets uavhengige andrelinjefunksjoner hadde vært del av utredning av mulige nye land.

Det syntes heller ikke å foreligge planer om å involvere eller konsultere disse funksjonene før en eventuell beslutning om inntreden i et nytt land skal tas.

Styret opplyser i sitt svar at det hadde en gjennomgang knyttet til mulig inntreden i et nytt land i forbindelse med strategimøtet i juni 2022. Styret vurderte det som prematurt å inkludere en vurdering og kvantifisering av effekter i ORSA-rapporten for 2022.

Finanstilsynet tar til etterretning at en ORSA-prosess vil bli igangsatt i forkant av inntreden i nytt land. Finanstilsynet tar videre til etterretning at styret skal påse at foretaket skal ha tilstrekkelig kompetanse og kapasitet, og systemet for styring og kontroll skal være riktig dimensjonert før foretaket påtar seg forsikringsrisiko i nye land.

Risiko i foretakets investeringsportefølje

Finanstilsynet vurderte i foreløpig rapport at det etablerte rammeverket tillater relativt høy risiko i investeringsporteføljen.

I mottatt svar redegjør styret for foretakets investeringsstrategi. Finanstilsynet tar styrets redegjørelse til etterretning, men fastholder at det etablerte rammeverket tillater relativt høy risiko i investeringsporteføljen. Finanstilsynet legger til grunn at styret sikrer at alle vesentlige risikoer er styrt.

Bruk av kvartalsvise utbytter

Finanstilsynet har tidligere vært i dialog med foretaket om bruk av kvartalsvise utbytter basert på resultat i foregående år. Det var uklart for Finanstilsynet om styret hadde vedtatt konkrete regler for hva foretaket skal legge til grunn i de kvartalsvise vurderingene, herunder hvordan utbyttet påvirkes av de enkelte kvartalsresultatene. Finanstilsynet kunne ikke se at dette var presisert i mottatte styrende dokumenter. Finanstilsynet ba om en redegjørelse for foretakets utbyttepolitikk samt prosess og kriterier ved vurdering av disposisjon av årsresultat. Finanstilsynet ba videre om en redegjørelse for kriterier og vurderinger ved kvartalsvis utbytteutbetaling påfølgende år.

Finanstilsynet registrerte fra styrets svar at foretakets utbyttepolitikk ble justert i styremøte 1. februar 2023 slik at den er på linje med den faktiske praktisering, og at den justerte utbyttepolitikken etter planen skal fremlegges for generalforsamlingen i mars 2023. Finanstilsynet tar til etterretning at solvenssituasjonen skal være førende for foretakets utbyttevurderinger.

Finanstilsynet legger til grunn at foretaket melder til Finanstilsynet i henhold til finansforetakslovens §10-6 andre og tredje ledd, idet generalforsamlingen har gitt sin tilslutning til hvor stor andel av årets overskudd som skal disponeres som utbytte midler, dersom denne overstiger halvparten av resultatregnskapet for siste regnskapsår. Finanstilsynet legger videre til grunn at foretaket melder igjen i de tilfeller der de kvartalsvise utbyttevurderingene samlet gir en utbetaling på over halvparten av resultatet etter det godkjente regnskapet for siste regnskapsår. Finanstilsynet legger til grunn at melding om utbytte sendes tidlig nok til at Finanstilsynet får tilstrekkelig mulighet til å vurdere denne.

2. FORHOLD KNYTTET TIL STYRING OG KONTROLL

2.1 Overordnet styring og kontroll

2.1.2 Organisering og ansvarsforhold

Kontrollfunksjoner i andrelinjen

Organisering av kontrollfunksjonene

Etter Finanstilsynets oppfatning bør kontrollfunksjonene (andrelinjen) rendyrkes for å sikre tilstrekkelig uavhengighet fra utøvende funksjoner. Beste praksis er at leder av den enkelte kontrollfunksjon organisatorisk er direkte underlagt daglig leder. Lederen av den enkelte funksjon bør uansett organisering ha rett og plikt til å rapportere direkte til daglig leder og styret.

Finanstilsynet registrerte at kontrollfunksjonene i Protector fortsatt var underlagt finansdirektør, jf. påpekninger i tidligere tilsynsrapport. Finanstilsynet er av den oppfatning at andrelinjefunksjonene organisatorisk bør underlegges daglig leder for å sikre tilstrekkelig uavhengighet.

Det følger av styrets svar at styrets oppfatning er uendret siden forrige tilsyn. Styret opplyser at kontrollfunksjonene i andrelinjen har direkte rapporteringslinje til administrerende direktør og styret, men at funksjonene personmessig rapporterer til finansdirektør. Andrelinjefunksjonenes rett og plikt til å rapportere jevnlig, minimum kvartalsvis til administrerende direktør og styret, ivaretar etter styrets oppfatning tilstrekkelig uavhengighet mellom kontrollfunksjonene og finansdirektørens ansvarsområder. Styret fremhever at det særlig er oppmerksom i de tilfeller hvor eventuelle interessekonflikter kan oppstå.

Finanstilsynet er fortsatt av den oppfatning at funksjonene organisatorisk bør underlegges daglig leder for å sikre tilstrekkelig uavhengighet. Finanstilsynet vil påpeke styrets ansvar for å sørge for en forsvarlig organisering, herunder kontrollfunksjonenes uavhengighet, jf. finansforetaksloven § 8-6.

Etterlevelsesfunksjonen - Grensesnitt mot førstelinjen

Finanstilsynet registrerte under tilsynet at foretakets etterlevelsesfunksjon er organisert med en leder for etterlevelse tilsvarende ett årsverk. Som støtte er det opprettet et forum med åtte ressurser fra forskjellige forretningsområder i organisasjonen. Finanstilsynet vurderte at denne modellen svekker funksjonens uavhengighet da enkelte av disse personene ("*compliancepartnere*") er ansatt i en annen stilling i førstelinjen. Finanstilsynet påpekte at dersom én og samme person er tillagt ansvaret for både den utøvende og kontrollerende oppgaven, må dette være etablert som to klart separate prosesser som er godt dokumentert. Imidlertid vil Finanstilsynet uansett foretakenes størrelse og kompleksitet stille spørsmål ved om en slik praksis, som kan medføre at samme person er ansvarlig for den utøvende og kontrollerende oppgaven, vil kunne tilfredsstille kravet til kontrollfunksjonens uavhengighet. Det var uklart for Finanstilsynet hvilke konkrete tiltak som foretaket har gjennomført for å sikre *compliancepartnernes* uavhengighet.

Finanstilsynet registrerer fra styrets svar at foretaket har styrket etterlevelsesfunksjonen sentralt og rekruttert en "compliance officer" i Sverige som rapporterer direkte til leder av etterlevelsesfunksjonen. Styret opplyser at til sammen tre hele årsverk er dedikert til etterlevelsesfunksjonen i tillegg til 1,3 årsverk med delte stillinger. Dette mener styret reduserer kompleksiteten med hensyn til uavhengighet. Styret er videre av den oppfatning at måten foretaket har organisert

etterlevelsfunksjonen på gir medarbeiderne innsikt i virksomheten, noe som kan være utfordrende dersom man jobber kun med etterlevelse.

Finanstilsynet påpeker at styret ikke bør skille mellom "normale" førstelinjestillinger og andre stillinger i førstelinjen i vurdering av uavhengighet mellom førstelinje- og andrelinjefunksjonene. Etter Finanstilsynets syn er det essensielt at den uavhengige kontrollfunksjonen ikke kontrollerer seg selv. Finanstilsynet legger til grunn at styret sikrer at samme person ikke er ansvarlig for den utøvende og kontrollerende oppgaven.

Aktuarfunksjonen

Finanstilsynet stilte i foreløpig rapport spørsmål ved om aktuarfunksjonen [REDACTED]

Finanstilsynet viser til at Solvens II-forordningen (forordning (EU) 2015/35 om utfylling av Solvens II-direktivet) artikkel 272, som er gjennomført i norsk rett i Solvens II-forskriften § 53 første ledd, stiller tydelige krav til aktuarfunksjonen. Artikkel 273 stiller krav til egnethet, og aktuarfunksjonen må ha tilstrekkelig faglige og formelle kvalifikasjoner, kunnskaper og erfaring til å vurdere de forsikringstekniske avsetningene. Det er Finanstilsynets vurdering at dersom aktuarfunksjonen skal utføre sin rolle i henhold til kravet, er det nødvendig med kunnskap om produktenes egenskaper. Finanstilsynet vurderer at produkter som i utgangspunktet er innenfor samme bransje, som motor, ansvar, yrkesskade og eiendom, kan ha ulike egenskaper i forskjellige land som er viktig for å kunne vurdere og kontrollere om de forsikringstekniske avsetningene er tilstrekkelige, vurdere tegningspolitikk og vurdere gjenforsikring [REDACTED]

Aktuarfunksjonens ressurser bør til enhver tid stå i forhold til virksomhetens omfang og kompleksitet. Finanstilsynet påpekte i foreløpig rapport at foretaket har hatt betydelig vekst over tid og ba om styrets vurdering av om aktuarfunksjonen er tilstrekkelig tilpasset foretakets størrelse og kompleksitet.

Det fremgår av styrets svar at aktuarfunksjonen ikke har noen begrensninger i sitt mandat og har full tilgang til foretakets produkt- og aktuarressurser for å kunne innhente informasjon/kompetanse som aktuarfunksjonen måtte vurdere som nødvendig.

Finanstilsynet påpeker at selv om aktuarfunksjonen ikke har begrensninger i sitt mandat, er det andre forhold som vil påvirke om aktuarfunksjonens ressurser til enhver tid står i forhold til virksomhetens omfang og kompleksitet. [REDACTED]

[REDACTED] Det fremkommer ikke av styrets svar hvor mange årsverk som er dedikert til aktuarfunksjonen eller hvordan utviklingen [REDACTED] har vært over tid. Finanstilsynet legger derfor til grunn at aktuarfunksjonen består av [REDACTED]. Det er Finanstilsynets vurdering at aktuarfunksjonen vanskelig vil være i stand til å ivareta sitt ansvar dersom ikke dersom ikke funksjonens kapasitet og [REDACTED] omfang er utvidet. Finanstilsynet vurderer at en aktuarfunksjon på [REDACTED] ikke er tilstrekkelig tilpasset risikoen og omfanget av virksomheten i foretaket. På denne bakgrunn ber Finanstilsynet styret påse at kapasiteten i aktuarfunksjonen styrkes.

Finanstilsynet ba videre om styrets vurdering av at aktuarfunksjonen hovedsakelig utførte kontroller på et overordnet nivå, samt redegjøre for hvordan forutsetninger som gjøres i beregningen av tekniske avsetninger kvalitetssikres.

Styret er av den oppfatning at kontroller på et overordnet nivå, nettopp uten samordnede forutsetninger, er best egnet til å tilføre en verdi for foretaket og styret.

Finanstilsynets mener at aktuarfunksjonen skal gjøre egne og uavhengige vurderinger av foretakets forsikringstekniske avsetninger og uttale seg om foretakets tegningspolitikk og gjenforsikring. Det er Finanstilsynets vurdering at aktuarfunksjonen ikke kan ivareta sine plikter i henhold til loven uten å vurdere forutsetningene som foretakets førstelinje har brukt i beregningen av tekniske avsetninger. Dette vil etter Finanstilsynets syn imidlertid ikke være til hinder for at aktuarfunksjonen kan utføre beregninger basert på andre forutsetninger enn de som benyttes for beregningene som foretas i førstelinjen.

Risikostyringsfunksjonen - Grensesnitt mot førstelinjen

Finanstilsynet registrerte under tilsynet at risikostyringsfunksjonen var omorganisert siden forrige tilsyn, og at foretaket har etablert et risikoforum med "risikostyringspartnere" bestående av ansatte i foretakets førstelinje ledet av risikostyringsfunksjonen. Finanstilsynet påpekte at omorganiseringen ikke ble gjenspeilet i instruksene for risikostyringsfunksjonen. Finanstilsynet stilte i den foreløpige tilsynsrapporten spørsmål til om risikostyringsfunksjonen i praksis med denne organiseringen er uavhengig og ba styret redegjøre for hvordan risikostyringspartnerne skiller mellom oppgavene som risikostyringspartner og jobben i førstelinjen.

Det fremgår av styrets svar at instruksene for risikostyringsfunksjonen ble revidert av administrasjonen i 2018, men at denne revisjonen ikke ble loggført. Finanstilsynet tar til etterretning at styret vil påse at risikoforumet reflekteres i stillingsinstruksene for risikostyringsfunksjonen og at instruksene behandles jevnlig av styret fremover.

Det følger videre av styrets svar at lederen for risikostyringsfunksjonen (CRO) verken utfører eller er ansvarlig for den operasjonelle driften, at CRO har en selvstendig plikt å vurdere egen habilitet ved utøvelse av stillingen og at sakene i eventuelle tvilstilfeller skal forelegges daglig leder. Styret opplyser om at risikostyringsforum ble etablert i 2019 består av en representant per forretningsområde samt CRO som leder forumet. Risikostyringspartnerne har sentrale og ledende stillinger, noe som styret vurderer reduserer potensialet for interessekonflikter mellom førstelinje og andrelinje. Risikostyringspartnerne utgjør til sammen rundt ett årsverk. Risikoforumets formål, organisering og ansvar, krav til medlemmer samt potensielle interessekonflikter reguleres ifølge styrets svar i forumets rammeverk, og forumets kontrollerende funksjon er blant annet forankret i selskapets ledelsesgruppe.

Finanstilsynet kan ikke se at styrets svar adresserer hvordan risikostyringspartnerne skiller mellom oppgavene som risikostyringspartner og jobben i førstelinjen og hvilke konkrete tiltak som er gjennomført for å sikre risikostyringspartnernes uavhengighet. Finanstilsynet kan heller ikke se at dette i tilstrekkelig grad er adressert i det ettersendte dokumentet "Framework for risk forum". Etter Finanstilsynets syn er det essensielt at den uavhengige kontrollfunksjonen ikke kontrollerer seg selv. Finanstilsynet legger til grunn at styret sikrer at samme person ikke er ansvarlig for den utøvende og kontrollerende oppgaven.

2.1.3 Måling av risiko

Foretakets beregning av solvenskapitalkravet

Justering for tapsabsorberende evne av utsatt skatt

Finanstilsynet registrerte at foretaket justerer for tapsabsorberende evne av utsatt skatt i beregningen av solvenskapitalkravet.

Det stilles krav til dokumentasjon som beskriver hvilke forutsetninger som ligger til grunn for utnyttelsen av tapsabsorberende evne av utsatt skatt for å redusere solvenskapitalkravet i henhold til Solvens II-forskriften § 53 første ledd, jf. kommisjonsforordning (EU) 2015/35 om utfylling av Solvens II-direktivet, artikkel 207, samt artikkel 260, nr. 1, bokstav h. Finanstilsynet vurderte i foreløpig rapport at foretakets dokumentasjon hadde vesentlige svakheter, herunder manglet en sammenligning mellom forretningsplan og planen under scenarioet, en beskrivelse av selve scenarioet, samt en mer detaljert beskrivelse og begrunnelse for brukte antagelser etter et ekstremtapsscenario.

Finanstilsynet tar til etterretning at styret vil påse at dokumentasjonen vil oppdateres og styrebehandles årlig.

Nærmere om bruk av volatilitetsjustering

Foretaket anvender volatilitetsjustering ved neddiskontering av forsikringsforpliktelsene. Finanstilsynet bemerket i foreløpig rapport at det er noe uvanlig at skadeforsikringsforetak med en porteføljesammensetning som Protector benytter volatilitetsjustering, og at den i første rekke er tiltenkt foretak med langsiktige forpliktelser, slik som livforsikringsforetak.

Det følger av styrets svar at det vurderer at det er hensiktsmessig å anvende volatilitetsjustering (VA) i foretakets solvensberegninger. VA som definert i solvensregelverket har som formål å redusere kortsiktig volatilitet i solvensbalansen på grunn av markedsuro (kreditspreadutgang i

markedene) og redusere behovet for prosyklisk atferd i investeringsallokeringen. Foretaket tok i bruk volatilitetsjustering etter å ha vurdert følsomhet av investeringsporteføljens eksponering mot kredittspreader. Foretaket har en tydelig definert rutine for vurdering av anvendelse av VA og gjennomfører vurderingen kvartalsvis i henhold til rutinen. Vurderingen av VA er også innarbeidet i foretakets ORSA-rapport. Foretaket beregner og rapporterer solvensmarginen eksklusive VA (dvs. VA lik 0) hvert kvartal i risikorapporten til styret. Intervaller for oppfølging av foretakets solvensmargin i henhold til risikoappetitt er definert eksklusive VA, og vurdering av selskapets risikokapasitet i intern stresstesting er basert på en solvensmargintoleranse eksklusive VA.

Finanstilsynet påpeker at volatilitetsjustering må anvendes hensiktsmessig og det er viktig at foretakets underliggende risiko gjenspeiles på en rimelig måte i solvenskapitaldekningen ved bruk av volatilitetsjustering.

Finanstilsynet registrerer videre at foretaket i sin vurdering av utbytte i april 2022 la til grunn en svært stor effekt av volatilitetsjusteringen etter stress. Finanstilsynet ba styret redegjøre nærmere for dette, herunder hvordan det vurderer forutsetningen i stresset opp mot erfaringen med utviklingen av volatilitetsjustering i 2022.

Styret svarer at for å beregne effekten av volatilitetsjustering (VA) i en stresset situasjon har foretaket brukt EIOPAs estimat av hva VA ville ha vært på sitt høyeste under finanskrisen i 2008/2009. Dette er i samsvar med investeringsstressfaktorer som foretaket bruker i den interne stresstesting. Det har etter finanskrisen ikke inntruffet hendelser i finansmarkedene i samme omfang som under finanskrisen. Uroen i finansmarkedene i mars/april 2020 var av mindre omfang og har ifølge styret derfor begrenset nytteverdi for vurderingen av VA-forutsetningen i den interne stresstesten.

Finanstilsynet kan ikke se at styret har vurdert forutsetningen i stressscenarioet opp mot de betydelige endringene i volatilitetsjusteringen i 2022. Finanstilsynet vil påpeke at det må tas høyde for at volatilitetsjusteringen kan ha en helt annen utvikling i et fremtidig stressscenario enn under finanskrisen i 2008/2009.

Det følger av Solvens II-forskriften § 25 at foretaket blant annet skal gjøre en sensitivitetsvurdering av tekniske avsetninger og ansvarlig kapital for antagelser som legges til grunn ved beregning av volatilitetsjustering og en vurdering av effekter av tvangssalg av eiendeler. Finanstilsynet kunne imidlertid ikke se at foretaket hadde gjort slike vurderinger av bruk av volatilitetsjustering i samsvar med Solvens II-forskriften, utover at foretaket regelmessig vurderer effekten av at volatilitetsjusteringen settes til null. Det følger videre av forskriften at foretak som benytter volatilitetsjustering, skal ha skriftlige retningslinjer som omfatter kriteriene for anvendelse av slik justering. Finanstilsynet kunne ikke se at foretaket har utarbeidet slike retningslinjer. Finanstilsynet ba i foreløpig rapport om styrets kommentarer samt om å motta foretakets sensitivitetsvurderinger og annen dokumentasjon som ligger til grunn for beslutningen om å ta i bruk volatilitetsjustering.

Styret bekrefter at det foreligger retningslinje for vurdering av bruk av volatilitetsjustering (VA), med kvartalsvis vurdering. Solvensberegninger med VA lik 0 beregnes og rapporteres kvartalsvis i risikorapporten til styret og rapporteres i foretakets SFCR.

Solvens II-forskriften § 25 sier at "*Forsikringsforetaket skal vurdere hvor sensitive de forsikringstekniske avsetningene og den tellende ansvarlige kapitalen er for valget av forutsetningene som ligger til grunn for [...] volatilitetsjusteringen.*" Finanstilsynet anser at foretakets sensitivitetsanalyse gjennom solvensberegning med VA lik 0 ikke er tilstrekkelig for å tilfredsstille disse kravene. Finanstilsynet legger til grunn at styret påser at også forutsetningene som ligger til grunn for beregningen av volatilitetsjusteringen stresses tilstrekkelig dersom foretaket skal bruke volatilitetsjustering.

Egenvurdering av risiko og solvens (ORSA) mv.

Nærmere om stresstester og scenarioanalyser

Finanstilsynet registrerte at det i foretakets ORSA ikke foreligger scenarioer som er basert på utvikling i realøkonomiske- eller bedriftsspesifikke risikoer og vurderinger av resultat av slike hendelser over planperioden.

Det fremkommer av styrets svar at foretaket følger gjeldende krav til egen risiko- og solvensvurdering (ORSA). Nye krav som vil tre i kraft vil bli innarbeidet i ORSA-rapporten. Styret opplyser at foretakets tilnærming er risikobasert og følger opp aktuelle realøkonomiske risikoer uavhengig av kravene. Øvrige faktorer, e.g. mulige effekter fra høyere inflasjon enn antatt, rentefall i en resesjon, vurderes i forbindelse med den interne stresstesting.

Finanstilsynet påpeker at ORSA er et viktig verktøy for både foretakets styre og myndigheter og skal gi et best mulig bilde av foretakets risikosituasjon, uavhengig av minstekravene i Solvens-II-regelverket. ORSA skal brukes i praksis i foretakets strategi- og finansielle planlegging. Finanstilsynet anbefaler at foretaket benytter relevante interne vurderinger i ORSA.

Finanstilsynet stilte videre spørsmål om stressfaktorene benyttet i ORSA er konservative nok og om forutsetningene og det tenkte hendelsesforløpet bak stressfaktorene er godt nok dokumentert.

Det fremkommer av styrets svar at det bruker bedriftsspesifikke scenarioer i foretakets investerings- og forsikringsstress-scenarioer. Styret er av den oppfatning at stressfaktorene er konservative nok og skal påse at foretaket inkluderer bedre dokumentasjon mht. forutsetningene som er lagt til grunn i stressfaktorene i ORSA-rapporter fremover.

Det er Finanstilsynets oppfatning at ORSA mangler opplysninger om bruk og effekter av volatilitetsjusteringen, beskrivelse av motivasjonen bak de ulike stress-scenarioer og vurderinger om stressene er konservative nok til å gjenspeile foretakets risikoer. Finanstilsynet tar til etterretning at styret skal påse at dokumentasjonen bedres i ORSA og legger til grunn at Finanstilsynets øvrige anmerkninger blir hensyntatt i arbeidet med å utvikle foretakets ORSA.

Klimarisiko

Finanstilsynet forventer at foretaket vurderer klimarisiko som en integrert del av systemet for risikostyring. Foretaket bør vurdere hvordan klimarisiko, både fysisk risiko og overgangsrisiko, påvirker virksomheten. Finanstilsynet forventer at foretaket omtaler klimarisiko i ORSA, og at det utarbeides kvalitative og kvantitative scenarioer.

Det var uklart for Finanstilsynet hvordan foretaket integrerer klimarisiko i styring av virksomheten, og Finanstilsynet ba styret i foreløpig rapport redegjøre for hvordan foretaket hensyntar klimarisiko i strategisk planlegging, produktutvikling, prising og risikostyring.

Styret redegjør i sitt svar for hvordan foretaket tilpasser seg klimaendringene er en viktig del av selskapets bærekraftsstrategi. Foretakets tegningsprosess er basert på analyser, data, moderne verktøy, stedlige inspeksjoner og skadeforebygging. Foretakets verktøy og metoder tar høyde for klimarisiko gjennom vurdering av risiko for storm og flom for hver kunde og lokasjon. I mer utsatte områder, som i UK, bruker foretaket en omfattende 8-trinnsprosess for å nøye forstå og håndtere den aktuelle klimarisikoen. Foretaket har en årlig gjennomgang av hvilke produkter og tilhørende vilkår som skal tilbys markedet og bistand til skadeforebygging er en del av foretakets kundetilbud. Vurderingene av både nye og eksisterende posisjoner i selskapets investeringsportefølje tar hensyn til relevante klima-/bærekraftsrelaterte faktorer. Overordnede prinsipper for styring av eksponering mot bærekraftsfaktorer, herunder klimaeksponering, er nedfelt i foretakets policy og prinsipper for risikostyring. Styret opplyser at foretaket er i prosess med å ferdigstille retningslinje for styring av bærekraftsrisiko.

Videre opplyser styret om at bærekraft er en del av foretakets forretningsstrategi. Prising, skadeforebygging og tilpasning til klimarisiko er viktige deler av denne strategien. Foretaket har dedikerte ressurser som driver foretakets bærekraftsarbeid og leier inn eksperter for rådgiving eller tilleggskapasitet der det er behov.

Finanstilsynet kan ikke se av foretakets strategidokument at bærekraft er en del av forretningsstrategien. Finanstilsynet ber om å motta foretakets retningslinje for styring av bærekraftsrisiko når denne er vedtatt av styret. Finanstilsynet legger til grunn at foretaket løpende utvikler sitt system for styring og kontroll av klimarisiko.

Foretakets håndtering av hvitvaskingsrisiko

Finanstilsynet viste i den foreløpige tilsynsrapporten til krav om overordnet risikovurdering i hvitvaskingsloven §7 hvor det spesifiseres at risikovurdering skal dekke egen virksomhet, produkter/tjenester og kundeforhold, kundetyper og kundegrupper, samt geografiske forhold. Finanstilsynet viste videre til at større foretak, og foretak med produkter, kunder og eksponering mot ulike geografiske områder, må dokumentere mer dyptgående og grundige risikovurderinger, jf. hvitvaskingsloven § 7 fjerde ledd. Finanstilsynet registrerte at foretaket nylig hadde oppdatert en risikovurdering for hvitvasking for sin britiske filial. Det var imidlertid uklart for Finanstilsynet om det forelå oppdaterte risikovurderinger for andre filialer og om Protector hadde foretatt en overordnet risikovurdering for hvitvasking av hele sin virksomhet siden første kvartal 2018. Styret viser i sitt tilsvarende svar til at det ikke har blitt gjennomført noen ny vurdering av hvitvaskingsrisiko siden 2018 gitt det faktum at skadeforsikring generelt har lav risiko, samt det ikke hadde blitt gjort store endringer i selskapets produkter og kundegrupper. Styret oppfatter at Hvitvaskingsdirektivet i EU ikke omfatter rene skadeforsikringsselskaper. Det skal ifølge styrets svar initieres en ny risikovurdering for hvitvasking for den norske virksomheten og selskapet som helhet i første kvartal 2023 hvor foretakets eventuelle behov for tiltak i land der skadeforsikring ikke er en del av direktivet, vil kartlegges.

Finanstilsynet viser til at krav om overordnet risikovurdering i hvitvaskingsloven §7 gjelder for foretakets virksomhet både i Norge og i samtlige utenlandske filialer og at en fornyet vurdering bør

gjøres minimum årlig, jf. veilederen til hvitvaskingsloven (rundskriv 4/2022), punkt 2.2.1. Finanstilsynet legger til grunn at risikovurderingen planlagt for 2023 vil ta hensyn til foretakets virksomhet, herunder forskjellige produkter og kunder, i alle geografiske områder som foretaket opererer i, jf. hvitvaskingsloven § 7 fjerde ledd. Finanstilsynet ber foretaket om en redegjørelse innen 1.juli 2023 for risikovurderingens oppdaterings- og videreutviklingsprosess, herunder møteprotokoll fra styremøtet hvor den oppdaterte risikovurderingen er behandlet, eller planlagt dato for styrets behandling av ferdigstilling av den oppdaterte risikovurderingen. Finanstilsynet legger videre til grunn at risikovurderingen vil oppdateres jevnlig fremover.

2.2 Forsikringsområdet

2.2.1 Organisering av ansvarsforhold

Nærmere om aktuarressurser i førstelinjen

Foretaket har tegnet motorforsikring i Sverige siden 2011 og yrkesskadeforsikring i Danmark siden 2012. Etter Finanstilsynets forståelse ble det i lys av svak lønnsomhet foretatt betydelig oppreservering i 2019 på årgangene 2013 til 2018 på yrkesskadeporteføljen i Danmark. Det var Finanstilsynets forståelse at sentrale egenskaper ved yrkesskadeproduktet i Danmark og motoransvarsproduktet i Sverige først ble tatt hensyn til i 2019. Finanstilsynet forstod det slik at foretakets beregninger av forsikringstekniske avsetninger fra oppstart og frem til 2020 på motorforsikring i Sverige og yrkesskadeforsikring i Danmark ble estimert uten å ta hensyn til det faktum at erstatningsansvaret kan ha form av annuiteter.

Styret opplyser at foretaket har hatt en modell for beregning av annuitetsreserver siden 2013. Styret vurderer det slik at hvorvidt et produkt har annuiteter eller ikke, ikke er det mest vesentlige for å [redacted] for erstatningsavsetninger. Styret påpeker at annuiteter dessuten har en egenskap som gjør at det normalt tar flere år fra en skade inntreffer til annuiteter begynner å løpe. Styret påpeker at for motorforsikring i Sverige, utgjør annuiteter en relativt beskjeden del av totale erstatninger, og det har ikke vært noen avviklingstap gjennom foretakets 12 års eksponering i dette markedet.

Finanstilsynet påpeker at det er styret og daglig leders ansvar å sørge for at foretaket til enhver tid har ansatte som samlet har kvalifikasjoner og erfaringer som trengs for at virksomheten i foretaket drives på en forsvarlig måte.

Finanstilsynet legger til grunn at styret tar hensyn til Finanstilsynets anmerkninger dersom foretaket skal påta seg ny forsikringsrisiko i andre land.

Finanstilsynets legger til grunn at aktuarkompetanse og ressurser i foretaket til enhver tid står i forhold virksomhetens kompleksitet og omfang. Det ble opplyst under tilsynet at foretaket hadde utvidet aktuaravdelingen med en ny ressurs som var under opplæring samt at det for tiden var en ressurs i permisjon. Finanstilsynet ba i foreløpig rapport om styrets vurdering av om aktuaravdelingen er tilstrekkelig tilpasset foretakets voksende størrelse og kompleksitet.

Styret opplyser at avdelingen per i dag består av tre årsverk, og vurderer at avdelingen er tilstrekkelig tilpasset foretakets størrelse og kompleksitet, men at det kontinuerlig vurderes behov for skaleringer etter foretakets utvikling.

Finanstilsynet påpeker at foretaket er i sterk vekst, og vokser mest i markeder der erfaringsgrunnlaget er kortest. Foretaket synes å ha vesentlig færre ansatte med aktuarkompetanse enn andre foretak av samme størrelse, og med mindre kompleksitet. Finanstilsynet legger til grunn at styret påser at aktuarressursene i foretaket har tilstrekkelig ressurser til å følge opp alle områder samt at foretakets aktuarkompetanse og erfaringer til enhver tid er tilpasset foretakets størrelse og kompleksitet.

Finanstilsynet ber om å motta kopi av protokollen fra styremøtet hvor Finanstilsynets tilsynsrapport blir behandlet. Kopi av tilsynsrapporten bes sendt til valgt revisor.

For Finanstilsynet

Runa Kristiane Sæther
seksjonssjef

Linn Jørgensen
tilsynsrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevne signaturer.